

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO IR TĘSTINIO MOKYMO SI 2017–2023 METŲ VEIKSMŲ STRATEGINIO PLANO PATVIRTINIMO

2017 m. kovo 2 d. Nr. S1-49

Trakai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo 8 straipsnio 2 dalimi, Trakų rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a patvirtinti Trakų rajono savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2017–2023 metų veiksmų strateginį planą (pridedama).

Savivaldybės merė

Edita Rudelienė

PATVIRTINTA

Trakų rajono savivaldybės tarybos
2017 m. kovo 2 d. sprendimu Nr. S1-49

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO IR TĘSTINIO MOKYMOSI 2017–2023 METŲ VEIKSMŲ STRATEGINIS PLANAS

I. ĮVADAS

Rengiant Trakų rajono savivaldybės Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2017-2023 metų veiksmų strateginį planą, vadovautasi: Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI – 1281; Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. liepos 10 d. Nr. XII -1018; Valstybine švietimo 2013-2022 metų strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. Nr. XII – 745; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 6 d. nutarimu Nr. 347 „Dėl neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2023 metų plėtros programos patvirtinimo“, Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijomis, patvirtintomis LR Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1435; Trakų rajono savivaldybės 2016-2025 metų strateginiu plėtros planu, patvirtintu Trakų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. S1-94.

II. APLINKOS IR IŠTEKLIŲ ANALIZĖ

1. Išorinė aplinkos analizė.

Politiniai – teisiniai veiksniai

Teisę į mokymąsi visą gyvenimą, kvalifikacijos tobulinimą garantuoja Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymas, Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ ir švietimui kelia uždavinius stiprinti piliečių istorinę savimonę ir savigarbą, skatinant įvairių rūšių kultūrinę ir meninę raišką, atnaujinant švietimo programas, sumaniai naudojant paveldo objektus ugdymo reikmėms. Vyriausybės patvirtintame Valstybės švietimo 2013-2022 metų strategijos projekte siekiama sukurti mokyti visą gyvenimą sistemą (11.4. Sukurti paskatų ir sąlygų mokyti visą gyvenimą sistemą, grįstą veiksnia pagalba atpažįstant save ir renkantis kelią veiklos pasaulyje).

Ekonominiai veiksniai

Neformaliam suaugusiųjų švietimui ir tęstiniam mokymuisi stinga pastovaus finansavimo. Šalies mastu beveik nėra tam skirtų konkursinių projektų, šiai veiklai neskiriamas tikslinis finansavimas. 2015 ir 2016 metais savivaldybė pirmą kartą skyrė lėšų TAU (trečiojo amžiaus universiteto) veiklai vystyti, dalinai rėmė projektą „Ekonominį, finansinį ir IT raštingumą – Trakų rajono gyventojams“, kuriam finansavimą skyrė Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Siekiant tenkinti suaugusiųjų mokymąsi, yra rengiami projektai, dalyvaujama konkursuose.

Socialiniai veiksniai

Dėl kintančios demografinės padėties, emigruojant jauniems žmonėms, sensta visuomenė. Nors rajonas priemištinis, yra bedarbių. Tam, kad darbo rinkoje žmonės būtų konkurencingi, būtina kelti kvalifikaciją, įvaldyti informacines technologijas, mokyti kalbų, verslumo.

Technologiniai veiksniai

Nuolatiniam suaugusiųjų mokymui(si) reikia naujų įgūdžių, gebėjimų ir kompetencijų, kurias sąlygoja žinių visuomenės kūrimasis ir informacinių technologijų pažanga. Informacinių technologijų plėtra, jų spartus vystymasis sąlygoja intensyvius informacinės visuomenės pokyčius: visose srityse diegiamos aukštos technologijos ir inovacijos, skatinama tolesnė jos plėtra. Visa tai įpareigoja rūpintis, kad gyventojai keltų savo kvalifikaciją, didesnę dėmesį skirtų savišvietai.

2. Vidinė aplinkos analizė

Teisinė bazė

2015 m. lapkričio 5 d. Trakų savivaldybės tarybos sprendimu Nr. S1-99 patvirtinta savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2015-2016 metų veiksmų plano forma bei skirtas veiksmų plano įgyvendinimo koordinatorius. Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. P2-1319 „Dėl Trakų rajono suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi koordinacinės tarybos sudarymo“ sudaryta koordinacinė taryba, kuri parengė Trakų rajono savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2015-2016 metų veiksmų planą, kurį patvirtino savivaldybės administracijos direktorius 2016 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. P2-185.

Trakų rajono plėtros strateginio plano 2-a prioritetinga sritis „Sumanios ir socialiai aprūpintos visuomenės kūrimas“, kurios vienas tikslų – teikti kokybiškas ir prieinamas švietimo ir jaunimo užimtumo paslaugas, o vienas uždavinių – gerinti švietimo paslaugų kokybę ir prieinamumą. Savivaldybės plėtros priemonių plane numatyta „plėsti neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi paslaugas“.

Organizacinė struktūra

Neformaliajam suaugusiųjų švietimui ir tęstiniam mokymuisi organizuoti ir vykdyti savivaldybės taryba 2015 m. lapkričio 5 d. sprendimu Nr. S1-99 įsteigė prie Trakų suaugusiųjų mokymo centro koordinatoriaus pareigybę. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. P2-1319 „Dėl Trakų rajono suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi koordinacinės tarybos sudarymo“ sudaryta koordinacinė taryba, kurią sudaro 14 asmenų, įvairių sričių specialistų: socialinės, kultūros, sporto, švietimo, bendruomenių, savivaldybės administracijos. 2016 m. sausio 5 d. rajono savivaldybės administracijos direktorius įsakymu Nr. P-2-2 patvirtinti Trakų rajono savivaldybės suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi koordinacinės tarybos veiklos nuostatai.

Žmogiškieji ištekliai

Šalies mastu Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras įgyvendina projektą „Suaugusiųjų švietimo veiksmų plano nacionalinis koordinavimas: Lietuva“ Nr. 567447-EPP-1-2015-1-LT-EPPKA3-AL-AGENDA, finansuojamą Europos Komisijos. Projekto lėšomis vykdomas kvalifikacijos kėlimo praktinių mokymų ciklas savivaldybių suaugusiųjų švietimo koordinatoriams, seminarai savivaldybių ir socialinių partnerių atstovams apie elektronines mokymosi aplinkas. Rajone neformalųjį suaugusiųjų švietimą ir tęstinį mokymąsi vykdo įvairios įstaigos. Vienos jų, kaip antai Trakų švietimo pagalbos tarnyba, šią funkciją vykdo kaip vieną iš pagrindinių savo veiklos sričių, nes pedagogų kvalifikacijai kelti MK yra tikslingai skiriamos lėšos, o kitos (kultūros, sporto, socialinės) įstaigos tai daro savo įgyvendinamų projektų ir kitų vykdomų veiklų dėka, kurios nėra pagrindinės. Jei pirmu atveju neformalųjį suaugusiųjų švietimą ir tęstinį mokymąsi vykdo etatiniai specialistai, tai kitose sferose tai atliekama be

papildomų žmogiškųjų išteklių. Rajone nėra pakankamai andragoų, turinčių tiek žinių, tiek ir gebėjimų dirbti su suaugusiais.

Planavimo sistema.

Neformalųjį suaugusiųjų švietimą ir tęstinį mokymąsi savivaldybėje planuoti imta po Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. spalio 9 d. pasirašyto įsakymo Nr. V-893 „Dėl neformaliojo suaugusiųjų švietimo plėtros 2014-2016 metų veiksmų plano patvirtinimo“, kuriuo rekomenduota savivaldybėms prisidėti prie šio plano įgyvendinimo. 2016 m. vasario 25 d. savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. P2-185 buvo patvirtintas Trakų rajono savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2015-2016 metų veiksmų planas. Patvirtinus šį Trakų rajono savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2017-2023 metų veiksmų strateginį planą, rajono suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi koordinacinė taryba rengs metinius veiklos planus ir juos teiks tvirtinti savivaldybės administracijos direktoriui.

Finansiniai ištekliai

Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. P2-185 patvirtintame Trakų rajono savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2015–2016 metų veiksmų plane numatyti galimi finansiniai ištekliai, jų šaltiniai bei neformalųjį švietimą vykdančios institucijos. Savivaldybės taryba dalį lėšų, tiek formaliam, tiek ir neformaliam suaugusiųjų ugdymui bei švietimui tvirtina metiniame biudžete ir skiria įstaigoms, vykdančioms šias funkcijas. Įstaigos taip pat savarankiškai ieško papildomų resursų, tad dalyvauja skelbiamuose projektų konkursuose, ieško rėmėjų, rengia mokamus seminarus, kursus.

Apskaitos tinkamumas

Apskaita vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, poįstatyminiais aktais.

Ryšių sistema, informacinės ir komunikacinės sistemos

Kadangi neformalusis suaugusiųjų švietimas ir tęstinis mokymasis savivaldybės lygmeniu koordinuoti pradėtas tik nuo 2015 metų, koordinacinės tarybos nariai organizuoja posėdžius vieną kartą į metų ketvirtį. Nenumatytus svarbius, kitus aktualius klausimus aptaria bendraudami ir bendradarbiaudami el. paštu ar telefonu. Tai pakankamas bendravimas tarp koordinacinės tarybos narių, bet nepakankamas komunikavimas su tiksline grupe – suaugusiais, informuojant juos apie vykdomus projektus, mokymus. Šią sritį būtina tobulinti, kuriant ir stiprinant suaugusiųjų informavimo ir švietimo sistemą.

Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolę vykdo vidaus auditorius.

III. STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GALIMYBĖS, GRĖSMĖS(SSGG)

Stiprybės:

- rajone veikia Trakų suaugusiųjų mokymo centras;
- įkurtas ir sėkmingai 6 seniūnijose veikia Trečiojo amžiaus universitetas (TAU);
- rajone yra nemažai įstaigų (kaip antai bibliotekos), aktyviai prisidedančių prie suaugusiųjų mokymosi;
- įsteigtas Sveikatos biuras, kuris švies visuomenę sveikatinimo klausimais;
- savivaldybė yra patogioje gyvenamojoje vietoje: tiek gyventojams nesudėtinga pasiekti

įvairias mokymosi įstaigas Vilniuje, tiek lektoriams atvykti į rajoną;

- savivaldybėje įsteigta neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi koordinatoriaus pareigybė;
- skaitmeninamas neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi turinys ir programos lengviau prieinamos jaunesnės kartos suaugusiųjų savišvietai;
- pastaraisiais metais padidėjęs Vyriausybės dėmesys suaugusiųjų mokymuisi, didina motyvaciją, skatina dalyvauti mokymosi visą gyvenimą veiklose.

Silpnybės:

- nors savivaldybės teritorijoje yra Aukštadvario žemės ūkio mokyklą, bet ji nėra orientuota į įvairaus amžiaus ir į įvairių poreikių suaugusiuosius;
- rajone, ypač kaimo vietovėse, suaugusiems yra menkos galimybės dalyvauti neformaliojo mokymosi procese;
- vyresnio amžiaus suaugusieji yra silpnai įvaldę IT ir tai apsunkina jų savišvietą, mokymąsi, naudojimąsi virtualioje erdvėje esančia medžiaga;
- silpna sąveika su darbdaviais, neveikli jų asociacija;
- rajone per mažai andragogų, trūksta teisinės bazės reglamentuojančios andragogų rengimą, veiklą ir jų kvalifikacijos tobulinimą;
- trūksta informacijos apie mokymus, o esanti nepasiekia kiekvieno;
- mokymasis mažai siejamas su karjera.

Galimybės:

- galima pasinaudoti aukštųjų mokyklų programomis, pritaikytomis neformaliajam suaugusiųjų švietimui;
- suaugusieji teigiamai vertina mokymąsi, nuolatinį tobulėjimą;
- aktyvinant suaugusiųjų mokymą ir bendradarbiavimą galima įtraukti seniūnijas, bendruomenes, verslininkus;
- ištirti suaugusiųjų, bendruomenių, darbdavių poreikius mokytis ir gaunamas lėšas panaudoti tikslingai.

Grėsmės:

- nepalankūs demografiniai pokyčiai, tokie kaip gyventojų emigracija ir senėjimas, kurie mažina švietimo paslaugų poreikį;
- atokių kaimų gyventojams galimybės mokytis yra ribotos;
- mokymąsi kaime sunku suderinti su kasdieniu gyvenimu;
- žemesnio išsilavinimo ir mažesnes pajamas gaunantys gyventojai stokoja mokymosi motyvacijos;
- nėra vertinamos, įskaitomos, neformaliojo švietimo būdu įgytos žinios;
- neformaliajam suaugusiųjų mokymuisi skiriama nepakankamai lėšų, mažai projektų.

IV. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI:

Plano tikslas – sukurti rajone vientisą suaugusiųjų mokymosi sistemą, kuri sudarytų sąlygas suaugusiųjų asmenų socialinei ir darbinei įtraukčiai, aktyviam pilietiškumui ir asmeniniam tobulėjimui.

Uždaviniai:

1. Sudaryti sąlygas suaugusiems asmenims įgyti bendrąsias ir profesiniam tobulėjimui reikalingas kompetencijas bei formuoti jų teigiamas mokymosi visą gyvenimą nuostatas, plėtojant formaliojo ir neformaliojo švietimo galimybes.
2. Sukurti finansinių, teisinių, organizacinių paskatų sistemą, leisiančią formuoti glaudesnę švietimo teikėjų tinklą, galintį užtikrinti gyventojų informavimą ir konsultavimą, bei numatyti priemones švietimo pasiūlos įvairovei ir kokybei užtikrinti.
3. Plėtoti mokymosi visą gyvenimą paslaugas, ypač asmenims, gyvenantiems mažuose miesteliuose ir kaimuose, kuriuose didesnės socialinės ir ekonominės atskirtys.

V. VEIKSMŲ PLANO PRIEMONĖS

Eil. Nr.	Priemonė	Vykdytojas	Laikas
1	Formaliojo suaugusiųjų švietimo institucijose rengti programas įvairių specialiųjų poreikių turintiems suaugusiems, o taip pat taikyti besimokantiems kuo lankstesnes mokymosi formas ir būdus, sudarant „antrąją“ galimybę neįėjusiems pagrindinio ar vidurinio išsilavinimo, mokytis	Trakų suaugusiųjų mokymo centras	Nuolat
		Aukštadvario ž. ūkio m-kla	
		VšĮ Amatų mokykla „Sodžiaus meistrai“	
2	Įgyvendinti neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas, tobulinančias ir gilinančias skirtingo lygmens turimas bendrąsias kompetencijas įvairioms tikslinėms rajono suaugusiųjų grupėms	Trakų suaugusiųjų mokymo centras	Nuolat
		Aukštadvario ž. ūkio m-kla	
		Trakų švietimo pagalbos tarnyba	
		VšĮ Trakų švietimo centras	
		Trakų viešoji biblioteka	
		Trakų neįgaliųjų užimtumo centras	
3	Įgyvendinti neformaliojo švietimo programas, skirtas vyresnio amžiaus asmenims, plėtoti TAU	VšĮ Trakų švietimo centras	Nuolat
4	Vykdyti neformaliojo švietimo programas, skirtas saviraiškos galimybėms, meninei suaugusiųjų kompetencijai ugdyti	Rajono švietimo, kultūros, socialinės įstaigos ir kitos bendruomeninės organizacijos	Nuolat
5	Sukurti palankias sąlygas tėvų (globėjų) ir su vaikais bei rizikos šeimomis dirbančių asmenų bendrosioms ir profesinėms kompetencijoms tobulinti	Trakų švietimo pagalbos tarnyba, kitos socialinės įstaigos, nevyriausybines organizacijos	Nuolat

6	Kelti pedagogų ir kitų su vaikais dirbančių asmenų bendrąsias, dalykines bei profesines kompetencijas	Trakų švietimo pagalbos tarnyba, VšĮ Trakų švietimo centras, švietimo įstaigos	Nuolat
7	Kelti rajone dirbančių andragogų kvalifikaciją bei didinti jų skaičių	Trakų švietimo pagalbos tarnyba	Nuolat
		Trakų suaugusiųjų mokymo centras	
8	Teikti profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugas suaugusiems	Trakų suaugusiųjų mokymo centras	Nuolat
		Aukštadvario ž. ūkio mokykla	
		Trakų švietimo pagalbos tarnyba	
9	Remti suaugusiųjų švietimo savaitės rengimo iniciatyvą	Rajono švietimo, kultūros, socialinės, sveikatos įstaigos ir kitos bendruomeninės organizacijos	Kasmet lapkričio mėn.
10	Vykdyti informacinę sklaidą, informuojant apie formalųjį ir neformalųjį ugdymą, o taip pat skirtą motyvuoti suaugusiuosius dalyvauti mokymuose	Trakų suaugusiųjų mokymo centras	Nuolat
11	Dalyvauti projektų konkursuose, skirtuose naujų kompetencijų ir/ar kvalifikacijų suteikimui, mokantis pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas	Rajono švietimo, kultūros, socialinės, sveikatos įstaigos ir kitos bendruomeninės organizacijos	Nuolat
12	Skatinti tarpinstitucinį visų formaliojo ir neformaliojo ugdymo tiekėjų bendradarbiavimą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą srityje	Rajono suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi koordinacinė taryba	Nuolat
13	Bendradarbiauti su darbdaviais, verslininkais, siekiant jų dėmesio bei paramos keliant dirbančiųjų kvalifikaciją	Rajono suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi koordinacinė taryba	Nuolat
14	Atlikti gyventojų, gyvenančių, dirbančiųjų rajono įmonėse bei įstaigose, apklausas apie mokymosi visą gyvenimą poreikių tenkinimą	Rajono suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi koordinacinė taryba	Kasmet
15	15. Dalyvauti tarptautiniuose ir nacionaliniuose mokymosi visą gyvenimą ir suaugusiųjų švietimo mokymuose bei tyrimuose	Rajono švietimo, kultūros, socialinės, sveikatos įstaigos ir kitos bendruomeninės organizacijos	Nuolat
16	Koordinuoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą suaugusiųjų formaliojo ir neformaliojo ugdymo srityse	Rajono suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi koordinacinė taryba	Nuolat
17	Remti finansais ir kitomis skatinimo priemonėmis besirūpinančias rajono suaugusiųjų švietimu įstaigas, organizacijas bei asmenis.	Rajono savivaldybės taryba, administracija	Nuolat
18	Rengti metinius veiklos planus bei jų įgyvendinimo ataskaitas ir teikti rajono savivaldybės administracijos	Rajono suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi koordinacinė taryba.	Kasmet

direktoriui		
-------------	--	--

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Veiksmų plano priemonių finansavimo šaltiniai:

1. Savivaldybės biudžeto lėšos.
 2. Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšos (projektams).
 3. Kitų finansavimo šaltinių lėšos.
-